

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomová práce posluchače Čenka Svobody na téma Srovnávací interpretace díla Claudia Monteverdiho "Vespro della Beata vergine" klade už v názvu tématu důraz na historický kontext, ovlivňující možnou autentičnost provedení díla. Tu pak autor sleduje na rozboru různých realizací.

Práce byla zjevně vyvolána studijním zájmem p. Svobody o hudbu konce 16. století, o jehož dlouhodobosti svědčí značná kumulace teoretických znalostí a určitá lehkost formulací osobních názorů pisatele. Svoboda se nejdříve zevrubně zabývá předchozí franko-vlámskou epochou, zmiňuje osobnost a styl Palestriny a popisuje zlom stylového cítění směrem k ranému baroku. Svou pozornost věnuje Florentské Cameratě i přínosu benátské generace. Sleduje další vývoj polyfonie, osudy italského madrigalu a na osobnosti Monteverdiho pak vytyčuje systémy prima prattica a seconda prattica. Uvádí jejich odlišnosti v nakládání s disonancemi, sólovými nástupy a inklinací k monodiálnímu cítění. S cílem stanovit autorův přínos v oblasti kontrapunktické a polyfonické práce se Svoboda vydává za analýzou Monteverdiho madrigalů, dále rozebírá operu L'Orfeo a definuje skladatele jako předního tvůrce duchovní hudby na souboru zvolených mší a motetů. Zajímavé jsou úvahy a poznámky o Tridentském koncilu, prolínání světské a duchovní hudby, manýrismu, požadavcích na papežské skladatele a vědomí nevhodnosti experimentu v žánru duchovní hudby.

Z výše zkoumaného pak Svoboda určuje klíčové aspekty Monteverdiho vlivu na utváření nového barokního slohu.

Zásluhy skladatele vidí v oblasti madrigalu, nových pravidel forem světských i duchovních, ale i v praktickém prosazování zákonitostí, umožněné Monteverdiho postem chrámového skladatele.

Třetí kapitola práce, věnovaná zvláštnostem života i osudu některých prací autora, se na první pohled může jevit jako jakýsi beletristický appendix k odborné tématice; pro svou čtivost a neotřelé informace je však zajímavým doplňkem Monteverdiho biografie.

Ve čtvrté kapitole se konečně autor (na str. 53) dostává k jádru své práce. Vespro della Beata vergine pozoruje v kontextu dalšího Monteverdiho díla, studuje ho z hlediska užití sborů, ansámbků, sólistů, míšení světských a duchovních rozměrů, velmi zajímavé a konkrétní úkazy shromažďuje v popisu instrumentace. Rozbor jednotlivých částí Vespro je podán s profesionální sémantickou znalostí, Svoboda sleduje texty, obsazení, interpretaci, kompoziční prostředky, rozebírá užití části (žalmy, concert, hymnus, Magnificat). Pro srovnání interpretace Svoboda zvolil tři ukázky realizací. Jsou zde zastoupeni dirigenti Helmut Rilling, John Eliot Gardiner a Andrew Parrot. U každého z nich Svoboda definuje užití prostředky, volbu sólistů, ansámbku, historické nástroje, problémy instrumentace partů, zabývá se tempem, výrazovým dopadem , transpozicí partů atd. Dochází k závěrům, jejichž platnost podmiňuje tézemi o nebezpečí absolutních soudů či relativizace. S jeho východisky i hodnocením je možno souhlasit i po poslechu nahrávek.

Připomínka; Proporce práce je zřetelně obsáhlejší v kapitolách historických a obecně analytických , vlastní interpretační rozbor je podán na menší ploše. To trochu protičeří zadání práce. Bylo by možno více zmínit artikulaci, dynamiku, tempové výkyvy, fráze, atd, ale i tak je užitý rozbor důkladný a zajímavý.

Posluchač si mohl také lépe prohlédnout určité překlepy v jazyce českém i anglickém resume.

Přínosem práce jsou vyobrazení, notové ukázky a zejména pak nahrávka CD jako doklad tvrzení autora.

Dotazy: Jaký názor máte na tvrzení A. Parrota, že Magnificat bylo v originálu o kvartu níže, než se uvádí po spartaci? Jak byste definoval své termíny respektu k historickému rámci a nadčasové duchovní intenci jejichž nedodržení může podle vás vést k špatnému pochopení a izolaci dirigentů?

Návrh na klasifikaci

Výborně

Vedoucí diplomové práce

PhDr Olga Kittnarová

12.1.2008

2.11.2007